

kulturforsøg afprøver grænserne for, hvad der skal være lokale, regionale og nationale kulturpolitiske opgaver. De løbende diskussioner om opgavefordelingen bør ende med en mere klar og tidssvarende arbejdsdeling mellem de politisk-administrative organer på de tre niveauer.

Der findes i dag en række finansieringsordninger, hvor staten og de kommunale myndigheder betaler udgifterne til kulturelle aktiviteter i fællesskab. Fællesfinansiering har med succes været anvendt i den kulturpolitiske opbygningsfase siden 1960'erne. Men som finansieringsform på udbyggede områder vanskeliggør den en klar politisk og administrativ ansvarsplacering og kan forhindre fleksibilitet og omprioriteringer. Og det forårsager igen uønsket usikkerhed og problemer i mange kulturprojekter og -institutioner. Den aktuelle diskussion om støtte til spillesteder for rytmisk musik og musikskoler er bare to konkrete eksempler på problematikken. Det største problem er imidlertid nok, at de fastlåste ordninger i nogle tilfælde virker bremsende for nye kulturelle og kunstneriske initiativer. Regeringen ønsker at få fastlagt det præcise ansvar for driften af og kvaliteten i de kulturelle institutioner og give muligheder for støtte til nye kunstneriske udtryksformer. Det vil de regionale kulturforsøg give et godt beslutningsgrundlag for.

Decentraliseringen indholder i øvrigt det paradoks, at jo mere kompetence og jo flere bevillinger staten lægger ud til amter og kommuner, jo stærkere kritiserer staten for »københavneri«, fordi de tilbageværende ressourcer så bruges i hovedstaden, hvor de fleste af de store nationale kulturinstitutioner ligger. Det er regeringens opfattelse, at kulturpolitikken må hæve sig op over den ufrugtbare kritik. Danmarks størrelse berettiger ikke, at der placeres nationale kulturinstitutioner overalt. Tillige er det efterhånden relativt enkelt og billigt at bevæge sig rundt i landet, så alle har de kulturelle tilbud inden for rækkevidde.

I forlængelse af diskussionen om ansvaret for driften af de kulturelle institutioner må vi også diskutere betingelserne og mulighederne for at yde statslig støtte til enkeltstående kulturprojekter. For at fremme kulturpolitikens rolle som inspirator er det nødvendigt at støtte nyskabende og visionære kulturelle initiativer, som falder uden for de eksisterende støtteordninger. I diskussionen bør der i respekt for den kulturelle mangfoldighed indgå en overvejelse om en særlig støtte til kulturel udvikling, som

kan gradueres i forhold til forskellige forudsætninger og niveauer, som eksisterer i forskellige kulturelle miljøer og i forskellige dele af landet. Bl.a. på denne baggrund forelægger regeringen lovforslag om ændring af Kulturfondens virkeområde.

Kulturministeriet har og skal fortsat have ansvaret for de statslige kulturinstitutioner. Men statens forhold til lokale og regionale kulturbyggerier bør afklares. F.eks. har den såkaldte Provincespulje fremvist en uklar og inkonsekvent linie for støtte til kommunale eller private kulturelle anlægsprojekter. Derfor vil regeringen fremlægge et udspil, der klargør, hvordan staten skal engagere sig i lokale anlægsprojekter på idræts- og kulturområdet. Der er ofte fremsat ønsker om, at staten skal påtage sig et øget ansvar for regionalt forankrede kulturbyggerier af national interesse. Det spørgsmål må Folketinget træffe beslutning om, når Opgavekommissionens betænkning foreligger.

I den ny arbejdsdeling, der skal etableres efter de regionale kulturforsøg, må staten i højere grad påtage sig rollen som fornyer, igangsætter og håndhæver af kvalitet. Staten skal tage ansvaret for det, der stiller særlige krav om en national indsats, mens kommuner og amter skal tage sig af de kulturelle opgaver, som vedrører det lokale kulturudbud, og som der er lokalt engagement i. Decentraliseringen af de kulturelle driftsopgaver bør dog i større omfang tilrettelægges, så staten i lovgivningen stiller krav om kvalitet og til det kulturelle ambitionsniveau.

3. Kulturpolitiske indsatsområder

3.1. Sprog og dansk identitet

Udvikling af det danske sprog er endnu et mål for kulturpolitikken. Det er først og fremmest sproget, der adskiller vores kultur fra andre folkeslags kulturer. Sproget er i det hele taget en af de væsentligste kulturskabende faktorer og spiller derfor en afgørende rolle for fastholdelsen og udviklingen af vores identitet.

En række kunstneriske og kulturelle områder har særlig betydning for udviklingen og nuanceringen af vores sprog og vores identitet. Det vigtigste instrument for den nationale kulturpolitik er i den sammenhæng en bred vifte af støtemuligheder, der kan sikre og udvikle dansk produktion og danske produktionsmiljøer inden for kunst- og kulturlivets vigtigste gener. Det hensyn ligger bag biblioteksafgiftssystemet, der støtter forfattere af værker skrevet